روزنامه فرهنگ و هنر

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت‌الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگو با «نازنین صامت»، به بهانه برگزاری نمایشگاه «نوای پرواز»

پیوند عمیق انسان و طبیعت با مرکب و مقوا

احمدرضا حجارزاده
گفت و گو

این روزها گالری بین‌المللی «کاما»، میزبان نخستین نمایشگاه انفرادی خط‌نقاشی‌های «نازنین صامت» با عنوان «نوای پرواز» است؛ هنرمندی که موفق شده با محوریت خوشنویسی مدرن و معاصر، پیوندی میان سنت‌های دیرینه خوشنویسی ایرانی و بازآفرینی مدرن ایجاد کند. نازنین صامت، متولد سال ۱۳۶۴، دارای مدرک هنری از دانشگاه تهران و عضو انجمن خوش‌نویسان، از هنرمندان حرفه‌ای و نامدار هنرهای تجسمی‌ست که از سال ۹۷ به شکل جدی در رشته خط‌نقاشی و خوشنویسی مدرن و معاصر فعالیت خود را آغاز کرده و در تلاش است تا خطی ابداعی برای زبان بیان خود و انتقال پیام به روش حسی و غیرکلامی کشف بکند. این هنرمند، شاگرد استاد محمدعلی سبزه‌کار و استاد مجتبی سبزه بوده است. به بهانه برگزاری نمایشگاه انفرادی «نوای پرواز» گفت‌وگویی با او داشتیم.

شما تحصیلات غیرهنری در رشته مدیریت صنعتی دارید. چه شد سراغ هنرهای تجسمی رفتید؟

از کودکی به هنر علاقه داشتم و همواره در کنار تحصیل در رشته دیگر، در دوران نوجوانی به نقاشی و خوش‌نویسی می‌پرداختم. با وجود اینکه رشته دانشگاهی‌ام مدیریت صنعتی بود، احساس می‌کردم هنر بخشی جدانشدنی از زندگی‌ام است. این علاقه به مرور جدی‌تر شد و تصمیم گرفتم به صورت حرفه‌ای آن را دنبال کنم.

در آموزش هنر، چه منابع و عواملی برای شما الهام‌بخش و روشنگر مسیر فعالیت هنری‌تان بود؟

من مباحث مربوط به گرافیک را در دانشگاه تهران و نقاشی را در یکی از آموزشگاه‌های معتبر مربوط به هنرهای تجسمی آموزش دیدم، ولی بیش از هر چیز، دیدن و تحلیل آثار هنرمندان بزرگ و ممارست و تمرین خودم در این مسیر بسیار موثر بود.

از میان دو رشته نقاشی و خطاطی، به کدام یک بیش‌تر دل‌بستگی و تعلق خاطر دارید و از چه زمانی تصمیم گرفتید نقاشی و خط را در آثارتان تلفیق کنید؟

هر دو رشته نقاشی و خطاطی برایم ارزشمندند اما تلفیق نقاشی و خط همیشه برایم جذاب‌تر بوده است. این ترکیب از سال ۹۷ وارد آثارم شد؛ زمانی که حس کردم می‌توانم از زیبایی‌های خط و رنگ برای بیان عمیق‌تر احساساتم استفاده کنم.

در نمایشگاه «نوای پرواز» چند اثر به نمایش درآمده و آنها نتیجه کدام انگیزه و چند سال کار شماست؟

در این نمایشگاه، ۱۴ اثر با ابعاد بزرگ ۳۰۰ در ۲۰۰، ۲۰۰ در ۱۵۵ و... روی دیوار رفته‌اند که بزرگترین‌شان قلم دستساز خودم به اندازه ۳۰ سانتیمتر است. آثار این نمایشگاه ناشی از علاقهام به هنر و جاری و پویا نگهداشتن هنرم در جامعه هنری و همچنین به تصویر کشیدن عمق احساسم و ارتباط بیشتر با جامعه هنری بوده است. آثار این نمایشگاه که به صورت مجموعه است، نتیجه حدود یک سال فعالیت مداوم من بوده. هفت اثر بزرگتر روی بوم و هفت اثر کوچکتر در اندازه‌های ۱۰۰ در ۷۰ و ۵۰ در ۷۰ روی مقوا اجرا شده‌اند.

در اجرای تابلوها چه ایده‌ها و تکنیک‌هایی را به کار گرفتید؟

با به کارگرفتن مواد طبیعی مثل مرکب و مقوا در این تابلوها، میخواستم پیوند عمیق انسان و طبیعت و حس عمیقی را که این دو با هم دارند، به تصویر بکشم.

هنر نقاشی‌خط گرچه بیش از پنجاه سال قدمت دارد اما هنوز میان دوستداران هنر چندان شناخته‌شده نیست.

شما در آثار هنری‌تان چه شیوه‌ای به کار بردید تا عموم مردم و افرادی که کم‌تر با این هنر آشنایی دارند، به نقاشی‌خط علاقه و گرایش پیدا بکنند؟

سعی کردم با توجه به مفهومی که آثارم دارد، از فرم‌های ساده‌تر و رنگ‌های متنوع که همگی مطابق مفهومم به کار گرفته شده، استفاده بکنم تا مخاطبان بیشتری با آن ارتباط بگیرند. همچنین با افزودن المان‌های آشنای فرهنگی با اصول ساختارمند و زیبایی شناسی هنری، این هنر را برای مخاطبان بیش‌تر قابل‌درک کرده‌ام.

گویا در هنر نقاشی‌خط ابداع‌گر شیوه خاص و نوینی هم بوده‌اید.

بله، ترکیب خاص خطوط نستعلیق با فرم‌های مدرن و انتزاعی، سبکیست که به مرور توسعه داده‌ام.

برخلاف سایر هنرمندان، شما در تابلوهای‌تان از مرکب به‌عنوان یک ماده اصلی که از طبیعت گرفته شده و همچنین از ورق طلا استفاده می‌کنید. دلیل استفاده از این دو ماده چیست و چگونه به چنین تمهیدی در کار هنری رسیدید؟

استفاده از مرکب به این دلیل است که ریشه در خوشنویسی سنتی ما دارد و مرکب را نیز به عنوان ماده‌ای که از طبیعت گرفته می‌شود، به کار می‌برم. در واقع میخواستم پیوند عمیق و ارگانیک بین انسان و طبیعت را بیشتر نشان بدهم. استفاده از ورق طلا به دلیل مفهومی‌ست که در آثارم وجود دارد «چون تو دارم، همه دارم، دگرم هیچ نباید». این شعر از سعدیست. رنگ طلایی همیشه جایگاه ویژه‌ای بین رنگها در آثار هنری داشته که در آثار هنری مفهومی مشهود است و در آثار من نماد نور و جاودانگی است.

از حضورتان در نمایشگاه گروهی گالری «شلمان» که قرار است دیماه امسال در کالیفرنیای آمریکا برگزار بشود، بگویید. آثارتان در چه ابعاد و سبکی هستند؟

من با یک اثر در اندازه ۵۰ در ۷۰ و با تکنیک طبیعی مرکب روی مقوای کتان در این نمایشگاه شرکت کرده‌ام. البته بخش کوچکی از اثر با ورق طلاست. ارتباط‌گرفتن با انسانها به ویژه خارج از ایران و شناساندن هرچه بیشتر فرهنگ و هنر ایران همیشه برایم خوشایند بوده و از اینکه ذهن مخاطب درگیر اثرم بشود، به دلیل اینکه آن را درک کرده و سوالاتی برای او پیش آمده، برای من اتفاق موفقیت‌آمیزی است که توانستم برای بیان بهتر مفهوم زبان، بیان خود را منتقل بکنم و وارد گفت‌وگو بشوم. در واقع حضورم در این نمایشگاه، ارتباطی با زبان هنر در بین فرهنگ دیگر بوده که بسیار جذاب است.

در برگزاری نمایشگاه، معمولاً با چه مسائل و مصائبی روبه‌رو هستید؟

مسائلی که وجود دارد همکاری و حمایت کم هنرمندان برای یکدیگر است و همین امر باعث میشود روند رشد کندتر باشد.

به نظرتان برگزاری نمایشگاه‌های عمومی و انفرادی نقاشی‌خط، تاثیری در معرفی این هنر به مردم دارد؟

بله، به نمایش درآمدن آثار برای معرفی خوب است، چون هنرمند با به تصویر درآوردن آثارش و نمایش آنها به معرفیِ هرچه بهتر خود میپردازد. اثری که به نمایش درنیاید، به نظرم روح ندارد و جان نمیگیرد.